

Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

2011

AM0207

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	4
0.12	Uppläggning och genomförande	5
0.13	Internationell rapportering	5
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
1	Översikt	6
1.1	Observationsstorheter	6
1.2	Statistiska målstorheter	7
1.3	Utfloeden: statistik och mikrodata	8
1.4	Dokumentation och metadata	8
2	Uppgiftsinsamling	9
2.1	Ram och ramförfarande	9
2.2	Urvalsförfarande	9
2.3	Mätinstrument	10
2.4	Insamlingsförfarande	10
2.5	Databeredning	10
3	Statistisk bearbetning och redovisning.....	13
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	13
3.2	Redovisningsförfaranden	14
4	Slutliga observationsregister	15
4.1	Produktionsversioner	15
4.2	Arkiveringsversioner	15
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	15

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Sysselsättning, förvärvsarbete och arbetstider

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja, på riksnivå

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån

Postadress: 701 89 Örebro

Besöksadress: Klostergatan 23

Kontaktperson: Maria Håkansson

Telefon: 019-17 66 82

Telefax:

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån

Postadress: 701 89 Örebro

Besöksadress: Klostergatan 23

Kontaktperson: Maria Håkansson

Telefon: 019-17 66 82

Telefax:

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgifter för framställning av den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) inhämtas från det skatteadministrativa Kontrolluppgiftsregistret och de Standardiserade räkenskapsutdragen. För uppgifter till dessa register föreligger uppgiftsskyldighet enligt Skatteförordningen, SFS 2011:1244. Övriga uppgifter hämtas från Registret över totalbefolkningen (SCB, BE0102), Företagsdatabasen

(SCB, NV0101), Inkomst- och taxeringsregistret (SCB, HE0101), Befolkningens utbildning (SCB, UF0506) samt Befolkningens studiedeltagande (SCB, UF0507). I de fall uppgiftsskyldighet föreligger för dessa produkter är den relevant i ett tidigare skede än vid framställningen av RAMS.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

Ingen gallring av data har skett sedan undersökningens startår, 1985. Beslut om undantag finns i Riksarkivets bevarandebeslut RA-MS 2007:97 Beslut om undantag från bestämmelser om gallring i 19§ lagen (2001:99) om den officiella statistiken.

0.9 EU-reglering

Ett EU-direktiv som berör produkten finns – EG 3862/2007 – Data on foreign workers. Där beskrivs förvärvsarbete efter bransch, ålder, födelseland och yrkesställning.

0.10 Syfte och historik

Syftet med den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken är att ge årlig information om befolkningens sysselsättning såväl totalt som på en regional nivå. Sysselsättningen beskrivs i form av förvärvsarbete, näringsgrensfördelning och arbetspendling. Statistiken är totalräknad vilket innebär att samtliga individer som är mellan 16 och 74 år och är folkbokförda i Sverige 31/12 respektive år klassas som antingen förvärvsarbete eller ej förvärvsarbete.

I årgång 2011 av RAMS ändrades den övre åldersgränsen för att klassificeras som förvärvsarbete från 84 år till 74 år. Fr.o.m. årgång 2010 ingår även 15-åringar i populationen som avgränsas som förvärvsarbete/ej förvärvsarbete. I den officiella redovisningen av statistik från RAMS redovisas uppgifter för individer mellan 16-74 år.

Statistiken ger också information om personalstrukturen i företag och på arbetsställen och den kan belysa händelser och flöden på arbetsmarknaden utifrån longitudinella ansatser. Den ger alltså underlag för att studera arbetsmarknadens funktionssätt.

Statistiken framställdes första gången med uppgifter avseende år 1985, då under benämningen ÅRSYS. Beslutet att skapa denna statistikprodukt

hade föregåtts av en utredning om nya metoder för folk- och bostadsräkningar (FOBALT-utredningen). Ett resultat av utredningen blev att sysselsättningsdelen i kommande folk- och bostadsräkningar skulle hämtas från administrativa register - i första hand från Kontrolluppgiftsregistret från Skatteverket. Tillkomsten av den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken innebar samtidigt att sysselsättningsstatistiken blev årlig.

Statistiken har därefter byggts ut med fler variabler för att ge än större möjligheter att belysa sysselsättningen inom olika typer av företag och arbetsställen liksom för olika regioner och befolkningsgrupper.

0.11 Statistikanvändning

Den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken utnyttjas inom kommuner, länsstyrelser och regioner samt statliga verk och myndigheter. Den huvudsakliga användningen är traditionellt att beskriva sysselsättningsutveckling och näringsstruktur regionalt och lokalt. Statistiken används även som underlag vid planering av t.ex. kollektivtrafik och barnomsorg såväl som till åtgärder som syftar till att stärka sysselsättningsutvecklingen.

Efter att statistiken byggts ut, har den alltmer börjat användas av forskare och statliga myndigheter för analys av arbetsmarknadens funktionssätt och för uppföljning och utvärdering av närings-, arbetsmarknads- och regionalpolitik. Exempel på denna vidareutveckling av statistiken är beskrivningar av lokala förhållanden på arbetsmarknaden, då den funktionella indelningen lokala arbetsmarknader (LA) används.

Ytterligare en tillämpning av statistiken är Företagens och Arbetsställets Dynamik (FAD). FAD är en metod för att skapa mer stabila identiteter på företag och arbetsställen över tiden. Detta ger möjligheter till att studera nybildningar, nedläggningar, uppdelningar och sammanslagningar av företag och arbetsställen. FAD gör det också möjligt att framställa statistik över personalomsättning vid företag och arbetsställen liksom personalstyrkans förändring mellan åren.

Uppgifter ur RAMS nyttjas även av andra SCB-undersökningar för urval och stratifiering, men också för att hämta information för att kunna redovisa på antal förvärvsarbetande m.m. Några av dessa produkter är Utträde från utbildning, Inträde och etablering på arbetsmarknaden, Arbetsmiljöundersökningen, Arbetskraftsundersökningarna (AKU) (för efterstratifiering), Nationalräkenskaperna och de Regionala räkenskaperna (BRP).

För att löpande ge SCB kunskap om nya och förändrade statistikbehov finns ett användarråd för arbetsmarknadsstatistik med representanter för departement, universitet och andra forskningsinstitutioner, statliga verk och kommunala institutioner vilka alla är viktiga statistikanvändare.

Användarrådet ger SCB möjlighet att sprida information och få respons för olika förslag inom området.

0.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen är en totalundersökning. De grundläggande uppgifterna i undersökningen är uppgifter om individens förvärvsarbete eller näringsverksamhet och information i anslutning till detta. Den väsentligaste källan för dessa uppgifter är skatteadministrationens register. Information om förvärvsarbete återfinns på de kontrolluppgifter som varje arbetsgivare är skyldig att lämna till Skatteverket för de personer som fått kontant bruttolön eller annan ersättning utbetald under året. Personer som deklarerar näringsverksamhet lämnar s.k. Standardiserade räkenskapsutdrag (SRU). SCB får tillgång till båda dessa material genom överföring från Skatteverkets databas. Uppgifterna från Skatteverket kompletteras med företags- och arbetsställeinformation från SCB:s Företagsdatabas (FDB).

Om den för RAMS centrala uppgiften om arbetsställenummer saknas eller är oriktig i det kontrolluppgiftsmaterial som SCB utnyttjar, insamlas just denna uppgift via webb- eller postenkät direkt till de företag vars uppgifter måste kompletteras.

Bakgrundsvariabler avseende individerna, såsom demografiska data och utbildningsuppgifter, hämtas från SCB-undersökningarna Registret över totalbefolkningen, Inkomst- och taxeringsregistret, Befolkningens utbildning samt Befolkningens studiedeltagande.

0.13 Internationell rapportering

Statistik över förvärvsarbete levereras till OECD samt till EU.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

INDIVID

Alla folkbokförda under året. En *individ* kan vara verksam på noll, ett eller flera arbetsställen (anställning)

JOBB

Alla anställda (här ingår även personer som inte är folkbokförda i Sverige) och personer med företagarverksamhet i Sverige samt personer som arbetar utomlands för svenska företag.

FÖRETAG

Alla företag/organisationer i landet med någon verksam person under året. Ett *företag* kan ha ett eller flera arbetsställen.

ARBETSSTÄLLEN

Alla arbetsställen i landet med någon verksam person under året. Ett *arbetsställe* kan vid en viss tidpunkt endast tillhöra ett företag. Ett *arbetsställe* kan ha en eller flera verksamma individer.

Variabler

Demografiska data:

Familjeidentifikationsbegrepp, ålder, kön, civilstånd, bostadens belägenhet, födelseland, invandringsår. Uppgifterna avser förhållandet 31/12 2011.

Sysselsättningsdata:

Sysselsättningsstatus anger om individen klassats som förvärvsarbetande (i november 2011) eller ej. Yrkesställning anger om individen klassats som anställd eller företagare. För personer med anknytning till mer än en yrkesställning finns information om yrkesställning för kombinatorer. Information om det arbetsställe som avser individens sysselsättning i november – belägenhet (län, kommun), näringsgren (klassificerad enligt Standard för svensk näringsgrensindelning, SNI 2007). Avser senast kända uppgifter under 2011.

Arbetspendling anger att personens arbetsplats är belägen i en annan kommun än bostadskommunen.

Aktivitet för försörjning klassificerar de ej förvärvsarbetande individerna utifrån uppgift om erhållen arbetslöshetsersättning, deltagande i

utbildning, erhållen förtidspension eller om personen har hemmavarande barn under 7 år.

Inkomstdata:

Summerad kontant bruttolön enligt kontrolluppgift från arbetsgivare, summerad inkomst av näringsverksamhet enligt deklaraionsuppgifter, erhållna sociala transfereringar (t.ex. sjukpenning). Avser inkomster/ersättningar för individen under 2011.

Utbildningsdata:

Individens högsta utbildning klassificerad enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN 2000), avslutningsår, utbildningsort, studiedeltagande. Uppgifterna avser förhållandet 31/12 2011.

1.2 Statistiska målstorheter

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Personer 16- år folkbokförda i Sverige 31/12 2011	Kön, ålder, utbildning, sysselsättningsstatus, region		Total
Personer förvärvs- arbetande 16-74 år i november 2011	Kön, ålder, utbildning, näringsgren, arbetspendling, region, storlek på arbetsställe		Total
Personer 16-64 år folkbokförda i Sverige 31/12 2011	Kön, ålder, aktivitet för försörjning, region		Total
Företag/arbetsställen med förvärvs- arbetande i november 2011	Näringsgren, storlek på arbetsställe, personal-sammansättning, region		Total
Anställningar/ jobb i november 2011	Näringsgren, region		Total

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Resultaten från undersökningen publiceras i ett statistiskt meddelande – SM AM32 Sysselsättningen i kommuner och län 2011 Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik samt i Sveriges statistiska databaser under rubriken Arbetsmarknad – Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik. På SCB:s webbplats (www.scb.se/rams) finns även en kort presentation av undersökningen, länk till pressinformation samt utvalda tabeller och diagram från den senaste publiceringsomgången. I Statistisk Årsbok 2013 redovisas statistiken i tabellerna 11:12, 12:17 och 12:18.

Mikrodata bevaras i form av databastabeller i Microsoft sql-server som Sysselsättningsregistret (SYSSREG2011), Företagsregistret (ORGRA2011), Arbetsställeregistret (ARBETSSTALLEN2011, ASTRA2011) och Jobbregistret (JOB2011).

1.4 Dokumentation och metadata

Utöver detta finns viss information om RAMS i:

SCB (1988). Årlig regional sysselsättningsstatistik (ÅRSYS) – Ny sysselsättningsstatistik från SCB. Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 1988:7.

SCB (1989). Statistik från kontrolluppgifter (KU). Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 1989:9.

SCB (1991). Kvalitetsdeklaration av den årliga sysselsättningsstatistiken (ÅRSYS). Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 1991:1.

SCB (1993). De svenska arbetskraftsundersökningarna. Bakgrundsfakta till arbetsmarknadsstatistiken 1993:1.

SCB (1994). Att mäta sysselsättning med skatteadministrativa kontrolluppgifter. Dokumentation av ny metod för sysselsättningsavgränsningen i ÅRSYS.

SCB (2006) Sysselsättningsavgränsning i RAMS Metodöversyn 2005. Bakgrundsfakta till arbetsmarknads- och utbildningsstatistiken 2006:1

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Målobjekt och observationsobjekt sammanfaller i undersökningen. Målpopulation för objektet individ: Samtliga individer i Sverige 31/12 2011. Rampopulation för objektet individ: Samtliga individer i registret över totalbefolkningen, RTB, 31/12 2011.

Följande ramar används i undersökningen:

Företagsdatabasen (FDB) avseende årsskiftet 2010/2011 används för observation av objekten företag och arbetsställe. Registret över rikets totala befolkning (RTB) den 31/12 2011 används för observation av objektet individ. Från kontrolluppgiftsregistret från arbetsgivare (KUARB) avseende 2011 hämtas uppgifter om individernas anställningar och från standardiserade räkenskapsutdrag (SRU) avseende 2011 hämtas uppgifter för att definiera egna företagare.

Under- och övertäckningen för objektet Individ utgörs av personer som flyttat in i landet respektive flyttat ut ur landet eller avlidit före den 31/12 men där förändringen inte rapporterats i RTB samt personer som emigrerat/bor utomlands under hela året, men som fortfarande är folkbokförda i Sverige.

För anställningar utgörs undertäckningen av arbetsinkomster som inte kommer till skattemyndighetens kännedom ("svarta jobb"), brister i rapporteringen av kontrolluppgifter och standardiserade räkenskapsutdrag (saknas, sent inkomna, ej färdiggranskat av Skatteverket). Övertäckningen uppstår då lön utbetalas i efterskott eller förskott för arbete som inte utförts under aktuellt år, brister i rapporteringen av kontrolluppgifter och standardiserade räkenskapsutdrag (oidentifierade dubletter, ej färdiggranskat av Skatteverket).

På grund av eftersläpningar av rapportering till Företagsdatabasen (FDB) förekommer såväl under- som övertäckning avseende företag och arbetsställen. Tillkomna företag/arbetsställen har ej registrerats och avslutade företag/arbetsställen har ej avregistrerats. Undertäckning kan också avse företag/utbetalare av lön som ej uppfyller kriterierna för att ingå i Företagsdatabasen (FDB).

2.2 Urvalsförfarande

Undersökningen är totalräknad.

2.3 Mätinstrument

Primäruppgifterna till Skatteverket inhämtas i form av kontrolluppgifter från utbetalare av lön och ersättningar samt standardiserade räkenskapsutdrag från personer som deklarerar för näringsverksamhet.

2.4 Insamlingsförfarande

Datainsamlingen sker genom utnyttjande av skatteadministrativa register samt statistikregister som SCB förfogar över. Insamling av de skatteadministrativa uppgifterna görs genom elektronisk överföring av uppgifter från Skatteverket till SCB. Se även dokumentation för Kontrolluppgiftsbaserad lönesummestatistik (LSUM, AM0302).

De standardiserade räkenskapsutdrag (SRU) från Skatteverket som utnyttjas av RAMS för insamling av uppgifter avseende egenföretagare kan betraktas som ett underlag eller bilaga till deklarationsblanketten och syftar till att Skatteverket ska få mer enhetliga uppgifter från dem som deklarerar inkomst av näringsverksamhet. Uppgifterna överförs till SCB två gånger under hösten året efter inkomståret. Den första versionen, som RAMS använder, har vissa kvalitetsbrister i form av att vissa blanketter och justeringar saknas.

2.5 Databeredning

Huvuddelen av de variabler som samlas in används utan ytterligare granskning och mätkvaliteten är således densamma som i källregistren. Variablerna som hämtas från Skatteverkets kontrolluppgiftsregister kan antas ha god kvalitet då uppgifterna granskas och korrigeras av Skatteverket för att tjäna som underlag för statens skatteintag. Ett undantag utgör den variabel – arbetsställesnummer – som insamlas enbart för SCB:s räkning för att möjliggöra en koppling mellan en individ, det arbetsställe denne arbetar vid och uppgifter om detta arbetsställe. Denna variabel överförs ogranskad från Skatteverket till SCB.

Arbetsställeredovisning

Felaktig eller saknad uppgift om arbetsställe påverkar primärt statistik som redovisas regionalt efter arbetsställets belägenhet samt arbetspendling, men också redovisning efter näringsgren. Uppgiften om arbetsställe inhämtas i form av ett s.k. arbetsställesnummer som samtliga arbetsgivare med mer än ett arbetsställe ska ange på kontrolluppgifterna. Från Företagsdatabasen får arbetsgivaren information om vilka arbetsställesnummer som företaget kan använda på kontrolluppgifterna. I Företagsdatabasen finns en koppling mellan detta arbetsställesnummer och arbetsställets identitet som gör att uppgifter om arbetsstället kan inhämtas till undersökningen.

Uppgiften om arbetsställe kan bli fel eller obestämd av flera anledningar. Huvudorsaken är att uppgiften om arbetsställesnummer saknas eller angivits fel på kontrolluppgifterna. Andra orsaker kan vara att organisationsnumret som anges på kontrolluppgiften inte finns i Företagsdatabasen eller att ett visst företag har flera arbetsställen, utan att detta kommit till SCB:s kännedom. Felaktigt arbetsställesnummer kan bero på att numret som använts är okänt för SCB av något skäl, men det kan också bero på att t.ex. en kommun fört alla sina anställda till kommunkontoret, trots att arbetsstyrkan i verkligheten var utspridd på daghem, skolor, vårdhem m.m. För att förbättra kvaliteten på arbetsställeuppgifterna genomförs ett omfattande gransknings- och kompletteringsarbete. En enkät skickas ut till flerarbetsställeföretag som har redovisat kontrolluppgifter till Skatteverket där arbetsställesnummer saknas. I enkäten ska ett korrekt arbetsställesnummer anges för de individer som företaget lämnat kontrolluppgift för. Felaktiga uppgifter kontrolleras och rättas antingen genom kontakt (telefon, brev etc.) med aktuellt företag eller utifrån annan hjälpinformation. Arbetet beskrivs mer detaljerat nedan.

Kompletterande insamling av informationen om arbetsställe

De inkomna uppgifterna kontrolleras utifrån följande kriterier:

- det ska finnas ett arbetsställesnummer angivet för varje person som fått kontrolluppgift från ett företag som har verksamhet på mer än ett ställe/adress (s.k. flerarbetsställeföretag).
- angivet arbetsställe ska vara känt av SCB (finnas i Företagsdatabasen).
- de anställda ska fördelas på de arbetsställen som företagen har (inte "klumpredovisas"). Uppfylls inte dessa villkor blir företagets uppgifter föremål för vidare gransknings- och kompletteringsarbete.

Enkät:

Webb- eller postenkäter sänds till företag där kontrolluppgifterna för minst tre personer saknade uppgift om arbetsställesnummer eller ett för SCB okänt arbetsställesnummer angivits. Övriga företag förs direkt till fortsatt granskning.

Olika insamlingssätt används:

Företag med färre än tio arbetsställen och med färre än 70 personer som saknar eller fått okänt arbetsställesnummer på kontrolluppgiften får lämna uppgifter elektroniskt på en webblankett via Internet. Missiv med inloggningsuppgifter skickas ut per post. Övriga företag får lämna uppgifter via pappersenkät. I enkäten finns förprintade uppgifter om vilka arbetsställen företaget har samt vilka personer som uppgifter ska lämnas för. För personerna ska uppgifter om arbetsställesnummer fyllas i på därför avsedd rad. De företag som fått enkät kan även lämna uppgifterna via telefon eller diskett. Inkomna enkäter skannas.

Granskning:

Den slutliga granskningsprocessen genomförs manuellt i en dataapplikation där varje företag kan studeras separat och rättningar införs. Här kontrolleras bl.a. om arbetsställenumren är kända (finns i Företagsdatabasen), att antalet personer som fått ett arbetsställenummer i stort överensstämmer med kända eller tidigare uppgifter, att förväxlingar av arbetsställenummer inte skett eller att användning av s.k. särskilda arbetsställenummer (kategorinumner för personer som inte kan hänföras till ett specifikt arbetsställe) är acceptabel.

Företagarpopulationen

De standardiserade räkenskapsutdrag (SRU) som används för insamling av data avseende egenföretagare omfattar i många fall ett flertal blanketter för varje individ. Materialet måste beredas så att det för varje person skapas en uppgift om huruvida näringsverksamheten ska betraktas som aktiv eller passiv. En person vars samtliga blanketter innehåller uppgift om att näringsverksamheten är passiv räknas inte som företagare i de fortsatta bearbetningarna.

För varje enskild person beräknas också *en* total inkomstuppgift - över- eller underskott - utifrån individens samtliga blanketter.

Övriga källor som används vid framställningen av den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken framställs vid enheterna för befolkningsstatistik, utbildningsstatistik respektive inkomststatistik inom SCB och föranleder därför ingen ytterligare databeredning.

Slutgranskning

Efter att skattning av sysselsättningsstatus (se avsnitt 3.1) gjorts för populationen genomförs även en slutgranskning av materialet. Granskningen görs på uppgifter som aggregerats till kommunnivå och omfattar uppgifterna om dagbefolkningens storlek, storleken av pendling mellan bostad och arbetsplats samt näringsgrenfördelning. Jämförelser görs mot motsvarande uppgifter föregående år och större avvikelser utreds.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Skattning av variabeln sysselsättningsstatus i november

Målet är att beskriva sysselsättning utifrån arbetad tid, där den som har arbetat minst en timme per vecka i november betraktas som förvärvsarbetande. Denna definition används av International Labour Organization, ILO. I den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) finns ingen uppgift om arbetstid. Därför används uppgiften om utbetald kontant bruttolön enligt kontrolluppgifter från arbetsgivare som grund för klassificeringen.

Metoden att använda inkomstuppgift för att skatta personer som förvärvsarbetande ger en del felklassificeringar jämfört med verklig arbetstid i november. Risken för felklassificering är störst för personer som arbetar under del av året och de som har lös anknytning till arbetsmarknaden. Personer med samma sysselsättningsstatus under hela året torde dock i allt väsentligt vara rätt klassificerade. Två feltyper kan förekomma, nämligen att novembersysselsatt klassificeras som ej förvärvsarbetande och ej novembersysselsatt klassificeras som förvärvsarbetande.

Mätfel för den skattade variabeln (sysselsättningsstatus) beror delvis på modellfel, men också på ofullständigt uppgiftsunderlag för modellen, som t.ex. felaktiga eller saknade tidsmarkeringar. Mätfelet leder till viss osäkerhet i statistiken om antal förvärvsarbetande och förvärvsintensitet, men olika felklassificeringar tar till viss del ut varandra på aggregerad nivå.

Metod

Metoden kan betecknas som en modellbaserad estimation, där sambandet mellan flera variabler (bl.a. lönebelopp, företagarinkomster m.fl.) och förvärvsarbetandestatus enligt Arbetskraftsundersökningarna (AKU) utnyttjas för grupper av individer.

Grupperingarna av individer görs efter typ av tidsmarkering på kontrolluppgifterna från arbetsgivare (månadskryssade med och utan oktober/novemberlön, helårskryssade och blanka), belopp från sociala kontrolluppgifter, inkomst av näringsverksamhet, kön och ålder (15-19 år, 20-24 år, 25-54 år, 55-64 år samt 65-67 år 68- år). Variabelgrupperna kombineras så att totalt ca 25 grupper uppstår. Varje individ klassificeras som förvärvsarbetande eller inte i november, där de som har en inkomst över ett gränsvärde blir förvärvsarbetande. Detta gränsvärde beräknas med en metod som kan betraktas som en variant på diskriminantanalys.

För klassificering av förvärvsarbetande egenföretagare används fr.o.m. årgång 2004 Standardiserade räkenskapsutdrag (från Skatteverket) som källa. Personer som deklarerar för aktiv näringsverksamhet skattas som förvärvsarbetande. Om en person driver fler näringsverksamheter ska minst en av dessa bedrivas aktivt för att skattas som förvärvsarbete. För att anses som aktiv ska verksamheten, i tid räknat, omfatta minst en tredjedel av den tid som kan betraktas som heltid för en vanlig anställning.

Personer som är över 74 år redovisas alltid som ej förvärvsarbetande. Fr.o.m. årgång 2010 av RAMS avgränsas även 15-åringar som förvärvsarbetande eller ej förvärvsarbetande. 15-åringarna ingår inte i den officiella redovisningen av statistiken utan uppgifterna tas fram vid specialbeställningar.

Mer detaljerad information om metoden för sysselsättningsavgränsningen i RAMS samt tillämpningen av metoden finns i ”Att mäta sysselsättning med skatteadministrativa kontrolluppgifter” (Per Sandgren, Britt och Anders Wallgren, SCB, 1994) samt SCB (2006)

Sysselsättningsavgränsning i RAMS Metodöversyn 2005. Bakgrundsfakta till arbetsmarknads- och utbildningsstatistiken 2006:1.

3.2 Redovisningsförfaranden

Officiell statistik från RAMS offentliggörs så snart de slutliga observationsregistren färdigställts. Offentliggörande sker genom att ett Pressmeddelande publiceras på SCB:s webbplats (www.scb.se). Samtidigt publiceras ett antal tabeller i Sveriges Statistiska Databaser (SSD) samt ett Statistiskt Meddelande (SM Am 32) som är åtkomliga på www.scb.se/rams. Publiceringsdatum anges i SCB:s publiceringsplan.

Inläggningen i SSD sker enligt den standard som gäller för SCB-statistik. De tabeller som publiceras är aggregat på kommun-, läns- och riksnivå samt på lokala arbetsmarknader.

Tabeller på kommun-, läns- och riksnivå framställs även i ett tabellpaket benämnt AMPAK som erbjuds framförallt kommuner mot en viss kostnad. Tabellerna i AMPAK levereras via Områdesstatistisk databas (OSDB). För kommuner med egen statistikverksamhet finns också möjlighet att beställa tabeller på delområdesnivå (delar av kommunen efter kommunens egen indelning).

På uppdragsbasis görs specialbearbetningar som kan levereras i form av tabeller eller som olika typer av datamatriser.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Aktivitetsregistret
Registervariant	Jobb
Registerversion	2011
Register	Registerbaserad arbetsmarkn.stat (RAMS)
Registervariant	Individer
Registerversion	2011
Registervariant	Företag
Registerversion	2011
Registervariant	Arbetsställen
Registerversion	2011

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen hittar du här: <https://www.h2.scb.se/metadata> . Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Se avsnitt 4.1

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

I RAMS 2011 ändrades den övre åldersgränsen för att klassificeras som förvärvsarbetande från 84 år till 74 år. Dessutom ändrades sysselsättningsavgränsningen för egna företagare som var 65 år eller äldre. Fr.o.m. årgång 2011 av RAMS är aktiv näringsverksamhet det enda kravet för att klassificeras som förvärvsarbetande företagare oavsett ålder.